

Onopvallende recordhouder in het witblauwras is niet meer

Gitan du P'tit Mayeur

Het lijkt wel een paradox: een onopvallende recordhouder.

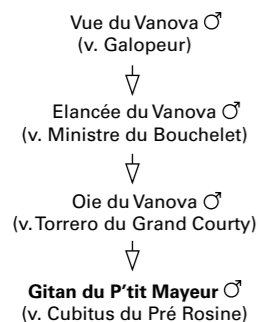
Toch is dit wat de recent opgeruimde ki-vererver Gitan du P'tit Mayeur kenmerkte. De stier zal met zijn hoogtemaat van 160 centimeter bovendien de boeken ingaan als verbeteraar van het gebrek aan hoogtemaat in het ras.

tekst **Guy Nantier**

Gitan is de eerste Belgisch-witblauwstier in de geschiedenis van de Belgian Blue Group die meer dan 100.000 rietjes sperma produceerde, schreef de redactie van *VeeteeltVlees* in oktober 2008. Enige maanden later, om precies te zijn op 23 januari 2009, werd de stier vanwege gezondheidsproblemen afgevoerd op een gezegende leeftijd van acht jaar. 'Gitan was eigenlijk een onopvallende spermaproducent', vertelt zijn vaste stierenverzorger Frédéric Kinet. 'De stier was supergemakkelijk in de omgang. En hij was braaf: je kon op zijn rug zelfs paardrijden. Nee, bijzondere anekdotes vallen er niet te melden. Hij was gewoon onopvallend.'

Reus van een stier

Alhoewel, Gitan was naast een goede spermaproducent ook houder van een ander record: op 65 maanden ouderdom woog hij 1320 kilogram met een schofthoogtemaat van 160 centimeter, maar liefst 16 centimeter boven de norm voor eerste categorie. Gitan was een reus van een stier. De Cubituszoon is de grootste ki-vererver in het zuivere ras ooit. De fraaie hoogtemaat was (en is nog steeds) voor vele veehouders dé beweegreden om de stier veelvuldig te benutten.

Uit het nakomelingenonderzoek blijkt dat Gitan gemiddeld goed scoort voor sterfte, vitaliteit en drinkvermogen. Anderzijds laat de stier soms bij geboorte een gebrek in de voorpoten, een lange tong en een scheve muil optekenen. Qua gecombineerde index gewicht-conformatie zet de stier met 97 een gemiddeld resultaat neer. Fenotypisch gezien zijn de nakomelingen groot (111) en lang (110) met een vrij ronde rib (106), een vlak kruis (91) en een recht spronggewricht (89). De bespierening in zijprofiel van de achterhand mocht royaler en ronder (92).

Gitan du P'tit Mayeur werd geboren op 4 augustus 2001 op het Waalse fokbedrijf van Frédéric Renson te Acosse. Renson startte in 1991 van nul met een witblauwfokkerij en afmestactiviteiten op

het bedrijf van zijn grootvader. Het bedrijf telt nu zo'n 35 moederdieren. 'Gitan was geen superdeluxe dikbilkalf', herinnert Renson zich de geboorte van het dier. 'Hij was wel lang en vitaal. Ik was eerlijk gezegd ontgoocheld.' Niettemin werd het stierkalf aangehouden, omdat moeder Oie du Vanova van het laatrijpe type was. Gitan groeide inderdaad flink uit, vooral in het front. De fokker nam het stiertje in januari 2003 mee naar de jaarmarktkeuring te Hannut en behaalde er een tweede plaats. Het werd er op een leeftijd van zeventien maanden verkocht voor 3750 euro. 'Dat is ondanks de vleescrisis van het moment een goede prijs, jawel, maar als je vier maanden later vaststelt dat de stier naar de ki is gegaan, is het een peulenschil. Je voelt je als jonge fokker op dat ogenblik bij de neus genomen', zegt Renson met een bitter gevoel.

Gitan kwam inderdaad via de aankoperhandelaar terecht bij Gérard en Olivier Jaspert uit Beauraing. Na rubriekswinst voor zijn nieuwe eigenaars op de regionale keuring te Maffe et Auffe werd hij verkocht aan KI BBG.

Moeder Oie du Vanova (v. Torrero) had Renson gekocht als jaarling op het fokbedrijf van Jules Mazy. Het fokbedrijf Du Vanova in het Waalse dorpje Hannut telt zo'n 60 moederdieren en wordt gerund

door zoon Vincent. Het bedrijf werd op de kaart gezet door de ki-verervers Lambeau du Vanova (v. Gabbin d'Offoux) en As de Trefle (v. Dandy du Tilleul). In vrouwelijke lijn zette Elancée, de grootmoeder van Gitan, het bedrijf in de kijker. 'Zij was een koe met klasse', benadrukt Jules Mazy. 'Ze was groot, zwaar en toch vleestypisch en fijn.' Minpuntjes aan de koe kan de fokker zich niet onmiddellijk herinneren. 'Of toch, zij mocht nog wat breder zijn geweest.' Van de stamboekinspecteur kreeg Elancée (v. Ministre du Bouchelet) een totaalscore voor exterieur van 91,5 punten. De fraaie verschijning van Elancée kreeg ook een vertaalslag in haar keuringspalmares: zij behaalde bij haar eerste deelname aan de nationale keuring te Brussel onmiddellijk rubriekswinst. Bij haar tweede deelname in 2002 werd zij nationaal kampioene. Het jaar van haar nationale titel woog de koe 1040 kilogram bij een reuzeschofthoogtemaat van 147 centimeter of plus 15 centimeter boven de norm voor eerste categorie. Elancée kalfde viermaal af en werd veel benut voor embryowinning. Van haar staat nog één rechtstreekse nakomeling op de ki: Giga du Bois de Remont (v. Dafydd). Giga weegt op 18 maanden ouderdom 760 kilogram bij een schofthoogte van 136 cm (+10 cm).

Ook moeder een reuzin

Terug naar de moeder van Gitan: Oie du Vanova. Oie groeide op het bedrijf van Frédéric Renson uit tot een 91,2 puntenkoe met op de nationale keuring te Libramont 2004 een schofthoogtemaat van 141 centimeter. De koe kan evenwel niet het keuringspalmares van haar moeder voorleggen. 'Oie behaalde wel meerdere ereplaatsen op nationale keuringen,' geeft Renson aan, 'maar ze bezat minder bespierening in de achterhand dan Elancée. In het front daarentegen was ze wel superieur.'

Tot juni 2008, de maand van haar afvoer, maakte de moeder van Gitan een goedgevulde fokcarrière vol te Acosse. 'Oie werd veel benut voor embryowinning', verhaalt Renson. 'Ze was geen veelgeefster, maar gaf wel telkens drie tot vier goede embryo's die gretig afzet vonden in Vlaanderen. Nadat we vaststelden dat het embryospoelen niet meer lukte, hebben we haar slachtrijp gemaakt. In het slachthuis liet zij een levend gewicht optekenen van 1098 kilogram.'

Oie kalfde zelf vijfmaal af. Voor de veelvoud aan paringen werden stieren zoals Emigré, Bruegel, Germal of Imprudent gebruikt. Recent is nog een et-stiertje uit de combinatie Oie x Emigré naar Groot-Brittannië vertrokken. 'Waarom een paring met Cubitus die leidde tot Gitan? Hij was op dat ogenblik "hot". Je hoeft er verder niets achter te zoeken', antwoordt Renson. 'Mijn fokdoel is het behoud van de superieure vleeskwiteit van het ras met maat, zonder daarbij te vervallen in extremen. Gitan was is in mijn ogen wel héél extreem.'

Vestigde de stier Seducant de Foz de aandacht van de veehouders op het aspect economie, Gitan zal met zijn hoogtemaat van 160 centimeter de boeken ingaan als verbeteraar van het gebrek aan maat in het ras. |

GITAN DU P'TIT MAYEUR
(CUBITUS X TORRERO)

Functionele kenmerken	90	100	110	120
vitaliteit	100	slecht		goed
drinkkracht	100	slecht		goed
gebrek voorpoten	111	goed		slecht
rechte sprong	95	goed		slecht
kromme sprong	105	goed		slecht
lange tong	114	goed		slecht
scheve muil	114	goed		slecht
snoekenbek	100	goed		slecht
sterftcijfer	99	goed		slecht

vleesproductiekenmerken	% betr.	fokwaarde
drachtduur	100	88
geboortegewicht	100	103
bevelesdheid	99	94
gewicht op 420 dagen	98	100
schofthoogte op 420 dagen	99	108
waarde euro/kg LG	99	97
economische index	99	97

exterieurkenmerken	90	100	110	120
schofthoogte	111	klein		groot
lichaamslengte	110	kort		lang
borstbreedte	100	smal		breed
bekkenbreedte	102	smal		breed
schouderbespierening	98	weinig besp.		sterk besp.
rugbespierening	99	weinig besp.		sterk besp.
rib	106	plat		rond
kruisligging	91	vlak		lang
bekkenlengte	105	kort		hellend
staartinplanting	104	ingebod		hoog
dijen zijaanzicht	92	recht		rond
dijen achteraan	97	w. uitpuilend		s. uitpuilend
beenwerk	96	grof		fijn
schouderbeenwerk	96	boegig		verborgen
ruglijn	97	doorhangend		opgebogen
voorpoten	104	o-benig		x-benig
achterpoten	111	o-benig		x-benig
spronggewrichten	89	recht		koehakkig
huid	103	dik		fijn
bespierening	95			
vleestype	98			
algemeen voorkomen	99			
totaalscore	105			

Eén standaardafwijking is gelijk aan 10 punten.
Bron: Herdbook BBB, Ciney december 2008

Gitan, onopvallende recordhouder als eerste over de kaap van 100.000 doses